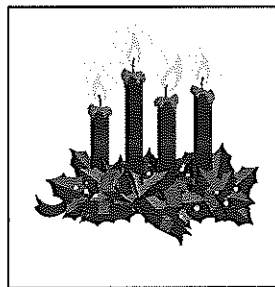


# Kerstpakket

## Voor

## Peuters



Inhoud kerstpakket voor Peuters:

- ❖ Jozef en Maria gaan op reis
  - ❖ Het kindje ligt in de kribbe
  - ❖ Herders bij hun schaapjes
  - ❖ De ster gaat voor hen uit
- 
- ❖ Bijbehorende bijlagen

Dit pakket blijft elk jaar onveranderd. De leiding kan er voor kiezen alle 4 verhalen te behandelen in december. Maar er kan ook een keuze gemaakt worden (het ene jaar kiezen voor de Wijzen en het jaar er op voor de Herders bijvoorbeeld), zodat het voor de Peuters te 'behappen' is.

Een ander idee is om een peuterkerstboekje of prentenboek als leidraad te nemen voor deze maand. De stickers kunnen gebruikt worden als verwerking. Maar in de christelijke boekhandels liggen elk jaar ook enorm leuke werkjes die ook zeer geschikt zijn.

Deze maand is bij uitstek een maand om veel te zingen. Onze eigen bundel ( Sabbatliedjes voor Peuters en Kleuters) bevat echter geen kerstliedjes. Ik verwijs jullie ook hiervoor naar de christelijke boekhandel.

Mededeling: De stickers zijn deze maand iets afwijkend van maat. Bij de vorige ontbraken namelijk de leerteksten. Ze zijn nu weer compleet, maar echter wel iets kleiner.

Een gezegende maand gewenst en een prettig Kerstfeest met jullie  
Peuters!

Ilse Hulzinga

Vorming & Toerusting

## JOZEF EN MARIA GAAN OP REIS

### I VOOROPVANG

Laat de peuters even rustig op hun stoeltjes met een speelgoedbeest spelen. Ze zijn al in de sabbatschool. Zorg voor een rustige en prettige sfeer. Vergeet niet op te ruimen voor de opening begint. Iedere peuter kan zijn of haar presentiekaart bijplakken (zie bijlage: presentiekaart 1 en 2).

Materiaal: speelgoedbeesten, eventueel boekjes, poppetjes of auto's

Groepsvorm: alle peuters mogen zelf een plekje kiezen

Werkvorm: leidster laat peuters kiezen uit speelgoedbeesten e.d.

### II OPENING

Welkom:

Verwelkom elke peuter afzonderlijk. Zijn er bezoekers? Geef ze een plaatje ter herinnering.

Vertelling 1:

Hier binnen is het warm. Kijk daar staat de kerk. Hij heeft een witte muts. Er ligt sneeuw op de kerk. Jullie mogen het kindje erbij zetten, dat naar de kerk toe loopt. Neem het poppetje maar dat op je stoel zit. Kijk eens hoeveel kinderen er naar de kerk gaan. Zoveel zijn er hier ook.

Materiaal: de kerk van hout of van karton (zie bijlage 9.1) of een kerk van een schoenendoos met een melkkarton eraan geplakt en versierd. Poppetjes die dik zijn aangekleed.

Groepsvorm: de peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: de leidster vertelt en wijst de poppetjes aan die de peuters op hun stoeltje vinden. Ze helpt deze bij of in de kerk te zetten.

Liedje: SL.I 9 Blij ben ik in de sabbatschool, met belletjes

SL.I 11 Wij gaan op weg

Vertelling 2:

Als wij straks naar huis gaan, trekken we onze warme jassen aan. Anders worden we ziek. Het is niet fijn om ziek te worden. Dan moet je in bed liggen en kun je niet buiten spelen. God zorgt ervoor dat papa en mama kleren kunnen kopen. Daar zijn wij blij om. Zo worden we dan niet ziek.

Materiaal: een poppetje in de kerk, een popje in bed, een vader, een moeder en een aangekleed kind, een thermometer.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster kleedt de vader, de moeder en het kind dik aan. De pop in bed krijgt een thermometer.

Liedje: SL.I 19 Kleintjes zoals wij

SL.I 24 Heb je soms verdriet of pijn

Gebedsvoorbereiding:

Vertelling:

Kijk naar deze dieren. We gaan God vragen of hij goed voor ze wil zorgen als het erg koud is. Wij kunnen helpen door eten te strooien.

Materiaal: maak handschoenen voor de peuters van dubbel geknipte patronen in stof (zie bijlagen 9.2a,2b,2c) of maak vingerpopjes met dieren en een gebogen pijpenrager om de vinger. De dierenplaatjes kunnen geplastificeerd worden om langer goed te blijven.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt en deelt uit. Ze dankt met iedere peuter voor het dier en vraagt om bescherming tegen de kou.

Gebedje:

SL.I 79 God houdt van mij dag aan dag

III ZENDING

Vertelling 1:

Wie gaat er allemaal naar de peuterspeelzaal? Het is gezellig om met zoveel kinderen samen te zijn. Een school is fijn. Het is leuk om naar school te gaan. Als je dokter wilt worden moet je heel lang naar school. Als je zuster wilt worden, ga je ook naar school. Een timmerman gaat naar een andere school. Voor al die scholen is geld nodig. Wij gaan geld geven voor scholen in verre landen.

Materiaal: een school van hout of karton met een dak, dat eraf genomen kan worden zodat er spulletjes ingezet kunnen worden. De deuren aan de voorkant kunnen open en dicht zodat de peuters naar binnen kunnen kijken. Men kan een schoenendoos als kijkdoos gebruiken. Poppetjes en meubels voor in de school.

Groepsvorm: peuters liggen op hun buik of staan of zitten voor de tafel bij de school.

Werkvorm: de leidster vertelt en demonstreert de school, peuters kijken.

Liedje: SL.I 21 God ziet mij als ik werk

Vertelling 2:

Daar komt de zendingsboot. Hij brengt stenen en stoelen en tafels voor de school. We gaan de meubels erin zetten. Hier zijn de kinderen die graag naar school gaan. Zij mogen ook naar binnen.

Materiaal: zendingsboot met meubeltjes, poppetjes.

Groepsvorm: peuters liggen, zitten of staan bij de school.

Werkvorm: peuters laden de boot uit en richten de school in, samen met de leidster. Samen zingen ze en doen de collecte in de boot.

Liedje: SL.I 29 Een boot gaat varen

Gebod: voor de zending

IV VERJAARDAG

Vertelling:

Dit is een verjaardagskaars. Aan die kaars kun je zien hoe oud onze jarige is. Hoe langer de kaars, hoe ouder. Jan is vier jaar. Nu zetten we vier stukken onder de kaars. Jan is heel groot.

Materiaal: een kaars van hout of karton. Maak onder de kaars vier gelijke stukken met de cijfers 1 t/m 4 in verschillende kleuren.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring. De jarige zit in het midden.

Werkvorm: leidster vertelt, peuters luisteren en zingen.

Liedjes: Lang zal hij/zij leven.

V THEMA: DE BIJBEL VERTELT VAN JEZUS

Doel: De Bijbel vertelt ons wat Jezus voor ons betekent.

Gesprekje:

Vertelling a:

In de Bijbel staan verhalen over Jezus, toen hij klein en groot was. Uit die verhalen kunnen wij leren wat we moeten doen. Jezus gaat b.v. op bezoek bij zieke mensen en dieren.

Materiaal: viltfiguren van Jezus bij een zieke, Bijbels van viltmateriaal.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: leidster vertelt, de peuters plakken de figuren op en kijken in de Bijbels met de leidster.

Vertelling b:

Wij kunnen ook bij een ziek vriendje op bezoek gaan. We kunnen bidden of de zieke weer beter mag worden.

Materiaal: een pop als ziek kind, thermometer, pleister, cadeautje, bloemen.

Groepsvorm: peuters lopen door de klas.

Werkvorm: de peuters mogen ziekenbezoek spelen.

Liedje: Zing 28 1<sup>e</sup> couplet Jezus houdt van alle kinderen.

Materiaal: muziekinstrumentjes

Vingerspel:

1. *Op de wereld zijn grote mensen*
2. *Maar ook veel kind'ren zoals wij*
3. *Als wij samen met hen spelen. Dan is de Heer heel erg blij.*

VI: DE LESJOZEF EN MARIA GAAN OP REIS

Tekst: Lucas 1:26-56

Toelichting:

Lucas 1:26-38, 39-56

Volgens de structuur analyse (zie verder) draait het in de verzen 26-38 vooral om het volgende:

1. Het waar worden van wat God belooft. Zie het motief van het 'woord'.
2. Het kind is de beloofde messias figuur die voorafgebeeld werd door David. Jezus Messias is eeuwig.
3. Het kind wordt geboren op een bijzondere manier (volgens de belofte van Jes. 7:14?).

4. Namen en aanduidingen van het kind – Jezus/zoon des allerhoogsten/het heilige/zoon van God – wijzen op iets heel bijzonders dat door Gods Geest wordt teweeggebracht.

#### Verklaring vers 26-38

27; een maagd – Het Griekse woord 'parthenos' betekent een jong ongetrouwd meisje (vrouw) en brengt de suggestie van maagdelijkheid met zich mee. De rest van het verhaal versterkt dit (vs. 34). ondertrouwd – Ondertrouw kon al plaatsvinden vanaf het 12<sup>e</sup> jaar van het meisje. Ofschoon het even bindend was als een huwelijk, was het niet gewoon dat er gedurende de ondertrouw gemeenschap plaats vond.

28: wees gegroet - een normale aanspreekvorm

begenadigde – de vertaling 'vol van genade' (R.K.) geeft de onjuiste suggestie van een genadebegrip dat vreemd is aan het Bijbels denken. In de roomse visie is genade een materie die ingegoten kan worden en waarvan degenen die er vol van zijn dit weer aan anderen kunnen uitdelen, vandaar het bidden tot Maria om genade. Er is in dit vers geen aanwezigheid van bijzondere waarde in Maria zelf. Maria is begenadigd geworden ofwel bijzondere gunst van Godswegen is op haar gevallen. Het verband maakt duidelijk dat die gunst het dragen en opvoeden van de messias is.

De Here is met u – een bijbelse groet.

De opeenstapeling van twee normale groetvormen en een bijzondere aanduiding brachten Maria aan het denken.

29: ontroerde bij dat woord – dat woord is 'begunstigde'.

Overlegde de betekenis van groet – zie boven.

Duidelijk is dat hier wel iets bijzonders aan de hand is maar weer niet zo bijzonder zoals de roomse visie het ziet.

De bewoording doet de lezer teruggrijpen naar Gen. 16:11 en Jes. 7:14.

31: Jezus – Het Griekse woord Jèssous is afgeleid van het hebreeuwse jehosua of jeshua, een gewone joodse naam, die betekent: 'De Here redt'.

32: Zoon des Allerhoogsten – de titel is meer dan een naam, het wijst op de ware karakteristiek van de persoon. Deze titel is gelijk aan het meer gebruikelijke zoon van God (vgl. Gen. 14:18). Het verhaal toont dat deze titel passend is voor een messias. Het zoonschap vormt een contrast met Johannes de Doper

die 'profeet van de allerhoogste' heet. In 2 Sam. 7:14 is de vader – zoon relatie een uitdrukking van Goddelijke zorg voor David en Davids gehoorzaamheid aan God. Het O.T. zoonshapsidee van de koning en God, ondervindt hier een uitbreiding. Niet langer gaat het om een eeuwig koningschap (lijn van geslachten 1 Kon. 8:25) maar om een eeuwig persoon zelf (vgl. Jes.9:7).

34: daar ik geen omgang heb – De nadruk van de structuur valt naast de beschrijving van de bijzondere positie, ook op de bijzondere totstandkoming van de geboorte. Maria's uitspraak betekent niet een intentie van altijddurend maagd-zijn. Het is ondenkbaar dat een joods meisje in ondertrouw zoiets zou zeggen.

35: over u komen – dit is de gebruikelijke beschrijving van de invloed van de Geest (vgl. Hand. 1:8) het heeft niet de betekenis van seksuele gemeenschap.

overschaduw – bedekken of overschaduw duidt op bescherming en Gods aanwezigheid (Hand. 5:15, mk 9:7, Ex. 40:35).

het heilige – hier niet zo zeer als bijv. Simson 'toegewijd' aan God (Richt. 13:7) maar in de zin van 'Goddelijk' (vgl. Ps. 89:5,7).

Zoon Gods – hier niet in overdrachtelijke zin zoals wel eens van mensen wordt gezegd, maar in de volle betekenis van iemand die van God afkomt.

37: geen woord – deze zin is afgeleid van Gen.18:14 zodat de hoorder direct een basis voor geloof kreeg aangereikt.

38: naar uw woord – Maria accepteert als dienstmaagd (lett. slavin) wat gezegd wordt. Deze zin valt buiten de structuur en krijgt daardoor meer aandacht. Het motief van het bijzondere van Gods woorden komt daardoor sterk naar voren.

Structuur 26-38:Structuur 26-38:

A engel Gabriël

B naam der maagd was Maria

C gij begenadigde – woord – overlegde – betekenis

D Jezus – Zoon des Allerhoogsten

X troon v. David, koning over Jakob, in eeuwigheid – geen einde

X hoe? Heilige Geest over u en kracht des Allerhoogsten overschaduwd

D' het heilige – Zoon Gods

C' geen woord van God zal krachteloos wezen

B' Maria: zie de dienstmaagd des Heren – mij geschiedde naar uw woord

A' engel ging heen

Volgens de structuuranalyse draait het in de verzen 39-56 vooral om het volgende:

1. (39-46) Maria als gelukkige die door God zomaar (genadig) is uitgekozen. Haar bijzondere positie hangt af van de bijzondere vrucht.
2. (46-56) Het bezingen van God als degene die toch zijn beloften waar maakt dat Hij kromme zaken recht zet, vernederden verhoogt en schuldigen vrijpleit.

42: gezegend – zegenen (gr.eulogeo) kan betekenen "Gods zegen afsmecken over iemand" of 'God dank zeggen' 'Gezegend onder de vrouwen' betekent 'jij bent het meest te feliciteren onder de vrouwen'.

Deze waardering is – zoals de structuur toont – onlosmakelijk – verbonden met de vrucht die zij draagt.

45: zalig – een synoniem van gezegd, gelukkig

46: mijn ziel maakt groot – betekent 'met mijn diepste wezen prijs ik de Here'.

48 ev: omzien – in een liedvorm bezingt Maria het feit dat nu het langverwachte ingrijpen van God begint. Dit ingrijpen werd gekoppeld aan oordeel en eindtijd. De vraag die vooral in de psalmen klinkt is die over het voortduren van het onrecht. Maria ziet met Jezus het begin van het einde komen. Zijzelf als eenvoudig meisje dat nu voor God zo belangrijk is, is een bewijs van het waarworden van de belofte van ingrijpen.

Deze psalmachtige woorden mogen niet alleen maar vergeestelijkt worden. De komst van het koninkrijk heeft politieke en sociale consequenties.

Structuur 46-56

Kader: Maria – in die dagen – huis v. Zacharias.

A groet – opsprong in haar schoot

B vervuld met Heilige Geest

X gezegd zijt gij onder de vrouwen

X' gezegend is de vrucht van uw schoot

B' moeder mijns Heren

A' groet – sprong van vreugde op in mijn schoot

- zalig zij die geloofd heeft
- Here gezegd heeft, zal volbracht worden

Intro. Lied: mijn ziel maakt groot de Here

A omgezien – dienstmaagd

- zalig prijzen aller geslachten
- heeft gedaan de machtige

B barmhartigheid – van geslacht tot geslacht

Krachtig werk door zijn arm

Hoogmoed is de overleggingen huns harten verstrooid

X      Machtigen van de troon gestort  
Eenvoudiger verhoogd  
Hongerigen met goederen vervuld  
Rijken ledig weggezonden

B' barmhartigheid – nageslacht in eeuwigheid  
A' zijn knecht, aangetrokken

Kader: Maria – drie maanden – naar huis.

Doel: Jozef en Maria gaan naar Betlehem

Behandeling:

Inleiding:

Vertelling:

Er is een jonge vrouw, Maria geheten. Zij woont niet in een grote stad of in een paleis, maar in een klein arm huisje. Zij woont in een klein dorpje, dat Nazaret heet.  
God wil Maria iets vertellen en stuurt daarom een engel. De engel zegt tegen Maria: "Dag Maria, Ik kom je iets heel fijns vertellen. Je zult een kindje krijgen, dat moet je Jezus noemen. Dat kindje zal de mensen blij en gelukkig maken. Maria is blij als ze dat hoort.

Materiaal: viltmateriaal, kamer, Maria, engel.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt, de peuters luisteren

Liedje: Zing 77, De Heer kwam als een kindje.

Hoofdgedeelte

Vertelling:

Maria gaat op reis naar haar nicht Elisabeth. Ze logeert bij haar. Elisabeth krijgt ook een kindje. Samen zijn ze blij. Maria gaat na een tijdje weer naar huis, naar Jozef toe. Jozef vindt Maria lief. Ze houden van elkaar en gaan trouwen. De mensen in het land moeten geteld worden. De keizer wil weten hoeveel mensen er in zijn land wonen. Jozef en Maria gaan op reis om geteld te worden. Het is een lange reis. Jozef en Maria reizen over de weg door de bergen. Soms moeten ze naar boven klimmen, dan gaat de weg weer naar beneden. Overal reizen mensen om geteld te worden.

Materiaal: bijpassende viltfiguren

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt, de peuters luisteren

Toepassing:

Vertelling:

Wij gaan ook wel eens op reis. We gaan met de auto of de fiets naar opa en oma. Soms gaan we met de trein of met het vliegtuig. Kijk hier is een auto. Laat deze popjes maar met de auto rijden. Hier zijn een trein en een vliegtuig. Jullie mogen om de beurt met de popjes op reis gaan. De auto rijdt hard, de trein rijdt nog harder. Het vliegtuig vliegt heel erg hoog.



Jozef en Maria hebben geen auto, en geen trein of vliegtuig. Jozef en Maria moeten lopen. Misschien hebben ze een ezel om op te rijden. De ezel gaat niet hard. Jozef en Maria gaan langzaam. Ze lopen 2, 3 of 4 dagen. Als wij met de auto naar opa of oma gaan zijn we er in één dag.

Materiaal: poppetjes, auto, trein, vliegtuig. Bijlage 10.1;10.2.

Groepsvorm: peuters lopen door de klas

Werkvorm: de leidster vertelt en deelt materiaal uit, de peuters spelen "op reis gaan"

Vingerspel: de dagen van de week

1. *Ik tel de dagen van de week  
De sabbat op het eind  
Dat is de laatste*
- 2 *als de rest verdwijnt*
- 3 *Een is zondag  
maandag twee  
De dinsdag dat is drie  
woensdag, donderdag tellen mee  
vrijdag zes zoals ik zie,  
de sabbat de zevende dag*
4. *als ik naar de sabbatschool toe mag  
De sabbat houd ik in ere*
5. *die krijg ik van de Here.*

Leertekst:

"Jozef en Maria gaan op reis"  
Lucas 2:4,5 (zie bijlage k.10.1)

## VII SLUITING

Gebed: leidster dankt met peuters

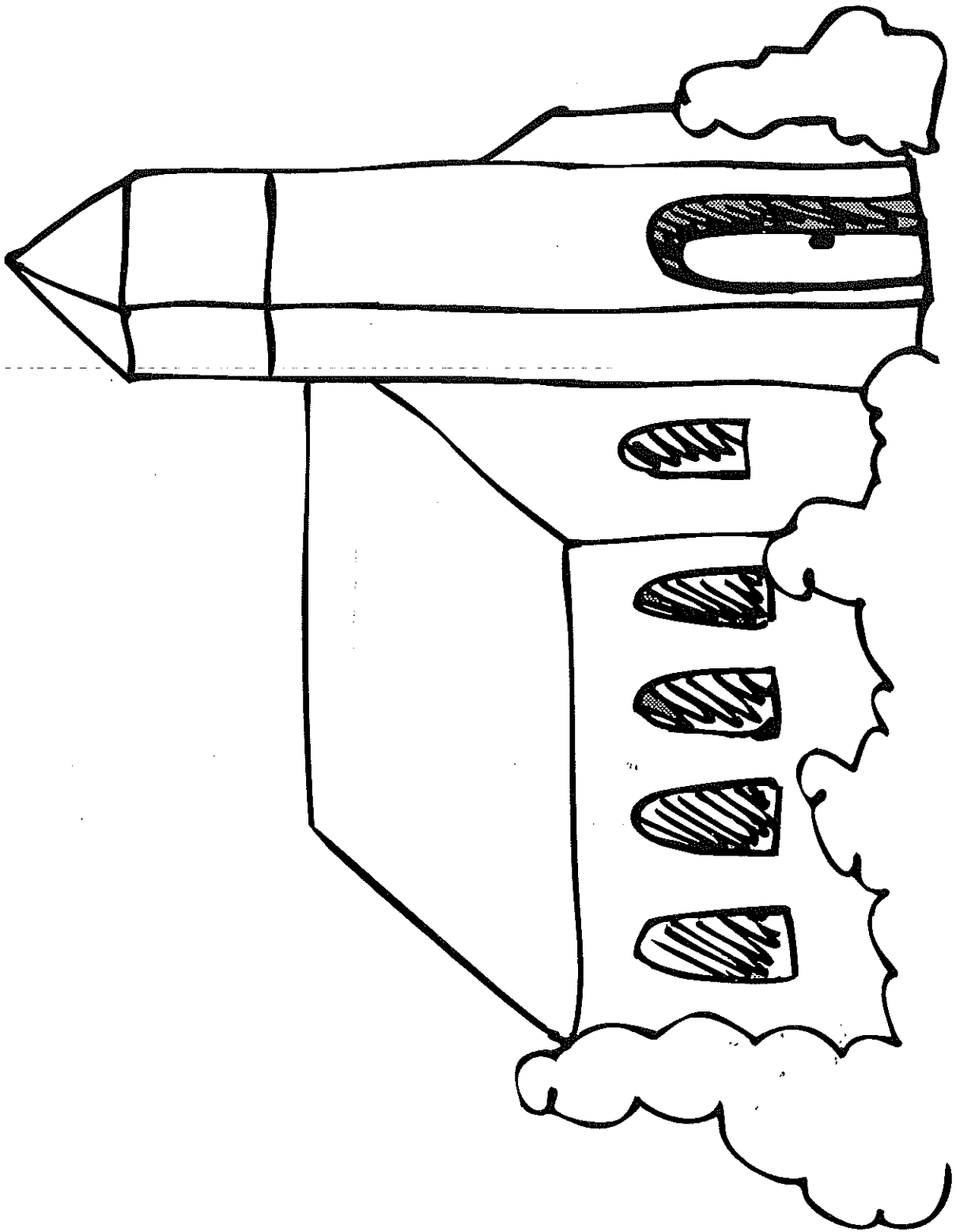
Liedje: SL.I 54 De sabbatschool gaat sluiten

Groepsvorm: de peuters lopen in een kring rond

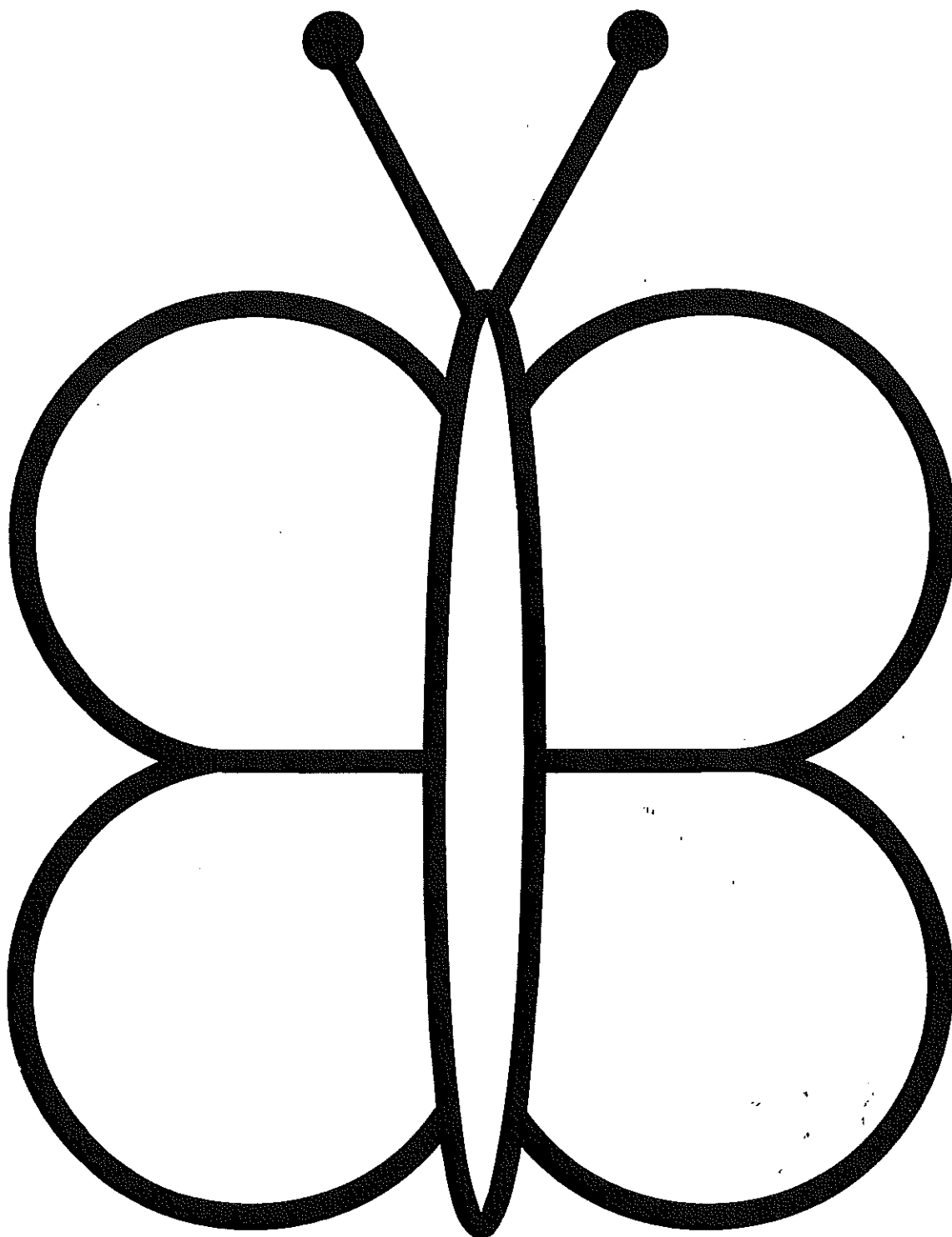
Werkvorm: leidster en peuters geven elkaar de hand en lopen rond. Bij "tot ziens" laten ze de handen los en zwaaien naar elkaar.

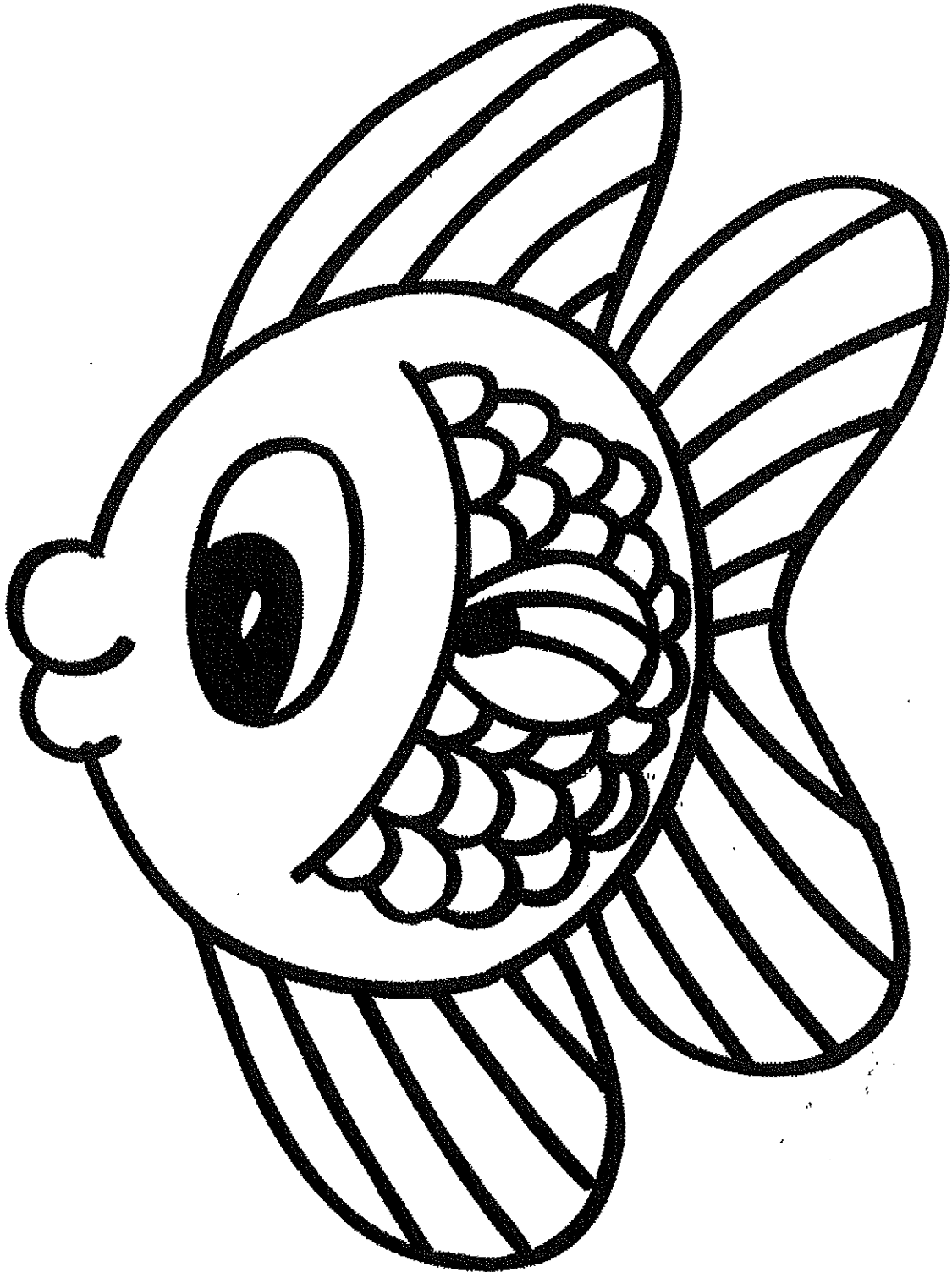
Afscheid:

De leidster geeft de leertekst mee aan de peuters (zie bijlage k.10.2).



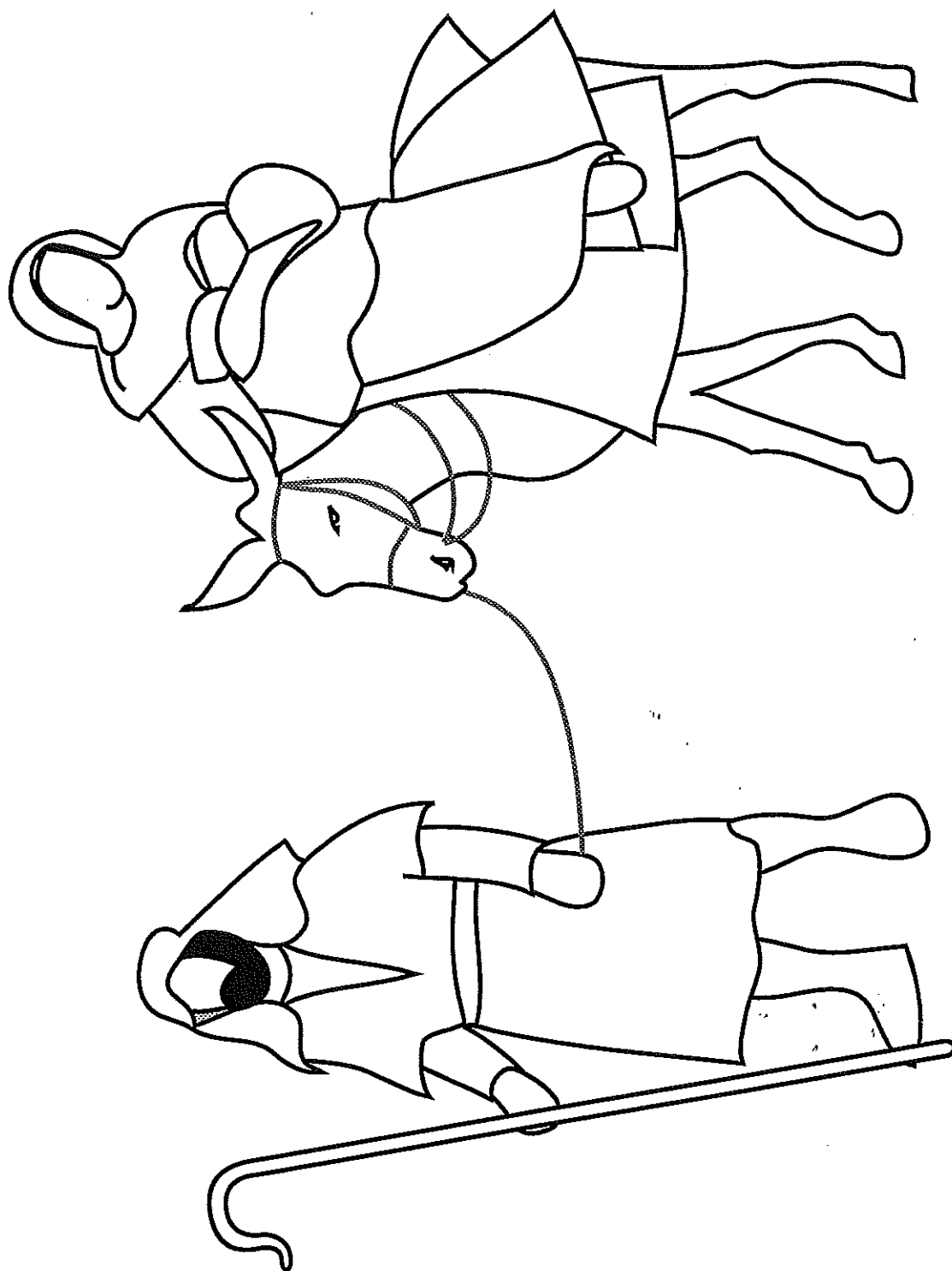
bijlage 9.2a



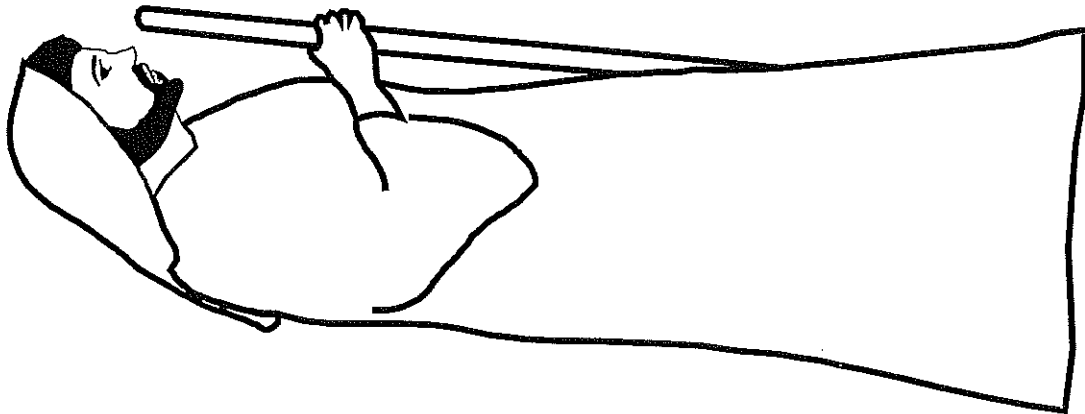


bijlage 9.2c





bijlage 10.2









## HET KINDJE LIGT IN DE KRIBBE

### I VOOROPVANG

Laat de peuters even rustig op hun stoeltjes met een speelgoedbeest spelen. Ze zijn al in de sabbatschool. Zorg voor een rustige en prettige sfeer. Vergeet niet op te ruimen voor de opening begint. Iedere peuter kan zijn of haar presentiekaart bijplakken (zie bijlage: presentiekaart 1 en 2).

Materiaal: speelgoedbeesten, eventueel boekjes, poppetjes of auto's

Groepsvorm: alle peuters mogen zelf een plekje kiezen

Werkvorm: leidster laat peuters kiezen uit speelgoedbeesten e.d.

### II OPENING

Welkom:

Verwelkom elke peuter afzonderlijk. Zijn er bezoekers? Geef ze een plaatje ter herinnering.

Vertelling 1:

Hier binnen is het warm. Kijk daar staat de kerk. Hij heeft een witte muts. Er ligt sneeuw op de kerk. Jullie mogen het kindje erbij zetten, dat naar de kerk toe loopt. Neem het poppetje maar dat op je stoel zit. Kijk eens hoeveel kinderen er naar de kerk gaan. Zoveel zijn er hier ook.

Materiaal: de kerk van hout of van karton (zie bijlage 9.1) of een kerk van een schoenendoos met een melkkarton eraan geplakt en versierd. Poppetjes die dik zijn aangekleed.

Groepsvorm: de peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: de leidster vertelt en wijst de poppetjes aan die de peuters op hun stoeltje vinden. Ze helpt deze bij of in de kerk te zetten.

Liedje: SL.I 9 Blij ben ik in de sabbatschool, met belletjes  
SL.I 11 Wij gaan op weg

Vertelling 2:

Als wij straks naar huis gaan, trekken we onze warme jassen aan. Anders worden we ziek. Het is niet fijn om ziek te worden. Dan moet je in bed liggen en kun je niet buiten spelen. God zorgt ervoor dat papa en mama kleren kunnen kopen. Daar zijn wij blij om. Zo worden we dan niet ziek.

Materiaal: een poppetje in de kerk, een popje in bed, een vader, een moeder en een aangekleed kind, een thermometer.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster kleedt de vader, de moeder en het kind dik aan. De pop in bed krijgt een thermometer.

Liedje: SL.I 19 Kleintjes zoals wij  
SL.I 24 Heb je soms verdriet of pijn

Gebedsvoorbereiding:

Vertelling:

Kijk naar deze dieren. We gaan God vragen of hij goed voor ze wil zorgen als het erg koud is. Wij kunnen helpen door eten te strooien.

Materiaal: maak handschoenen voor de peuters van dubbel geknipte patronen in stof (zie bijlagen 9.2a,2b,2c) of maak vingerpoppes met dieren en een gebogen pijpenrager om de vinger. De dierenplaatjes kunnen geplastificeerd worden om langer goed te blijven.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt en deelt uit. Ze dankt met iedere peuter voor het dier en vraagt om bescherming tegen de kou.

Gebedje:

SL.I 79 God houdt van mij dag aan dag

III ZENDING

Vertelling 1:

Wie gaat er allemaal naar de peuterspeelzaal? Het is gezellig om met zoveel kinderen samen te zijn. Een school is fijn. Het is leuk om naar school te gaan. Als je dokter wilt worden moet je heel lang naar school. Als je zuster wilt worden, ga je ook naar school. Een timmerman gaat naar een andere school. Voor al die scholen is geld nodig. Wij gaan geld geven voor scholen in verre landen.

Materiaal: een school van hout of karton met een dak, dat eraf genomen kan worden zodat er spulletjes ingezet kunnen worden. De deuren aan de voorkant kunnen open en dicht zodat de peuters naar binnen kunnen kijken. Men kan een schoendoos als kijkdoos gebruiken. Poppetjes en meubels voor in de school.

Groepsvorm: peuters liggen op hun buik of staan of zitten voor de tafel bij de school.

Werkvorm: de leidster vertelt en demonstreert de school, peuters kijken.

Liedje: SL.I 21 God ziet mij als ik werk

Vertelling 2:

Daar komt de zendingsboot. Hij brengt stenen en stoelen en tafels voor de school. We gaan de meubels erin zetten. Hier zijn de kinderen die graag naar school gaan. Zij mogen ook naar binnen.

Materiaal: zendingsboot met meubeltjes, poppetjes.

Groepsvorm: peuters liggen, zitten of staan bij de school.

Werkvorm: peuters laden de boot uit en richten de school in, samen met de leidster. Samen zingen ze en doen de collecte in de boot.

Liedje: SL.I 29 Een boot gaat varen

Gebed: voor de zending

IV VERJAARDAG

Vertelling:

Dit is een verjaardagskaars. Aan die kaars kun je zien hoe oud onze jarige is. Hoe langer de kaars, hoe ouder. Jan is vier jaar. Nu zetten we vier stukken onder de kaars. Jan is heel groot.

Materiaal: een kaars van hout of karton. Maak onder de kaars vier gelijke stukken met de cijfers 1 t/m 4 in verschillende kleuren.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring. De jarige zit in het midden.

Werkvorm: leidster vertelt, peuters luisteren en zingen.

Liedjes: Lang zal hij/zij leven.

V THEMA: DE BIJBEL VERTELT VAN JEZUS

Doel: De Bijbel vertelt ons wat Jezus voor ons betekent.

Gesprekjes:

Vertelling a:

In de Bijbel staan verhalen over Jezus, toen hij klein en groot was. Uit die verhalen kunnen wij leren wat we moeten doen. Jezus gaat b.v. op bezoek bij zieke mensen en dieren.

Materiaal: viltfiguren van Jezus bij een zieke, Bijbels van viltmateriaal.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: leidster vertelt, de peuters plakken de figuren op en kijken in de Bijbels met de leidster.

Vertelling b:

Wij kunnen ook bij een ziek vriendje op bezoek gaan. We kunnen bidden of de zieke weer beter mag worden.

Materiaal: een pop als ziek kind, thermometer, pleister, cadeautje, bloemen.

Groepsvorm: peuters lopen door de klas.

Werkvorm: de peuters mogen ziekenbezoek spelen.

Liedje: Zing 28 1<sup>e</sup> couplet Jezus houdt van alle kinderen.

Materiaal: muziekinstrumentjes

Vingerspel:

1. *Op de wereld zijn grote mensen*
2. *Maar ook veel kind'ren zoals wij*
3. *Als wij samen met hen spelen. Dan is de Heer heel erg blij.*

VI DE LES: HET KIND LIGT IN DE KRIBBE

Tekst: Lucas 2:1-7

Toelichting:

De belangrijkste punten die in deze passage naar voren komen zijn:

1. De geboorte van Jezus wordt in het kader van de wereldgeschiedenis geplaatst door de aanwijzing van de kosmische betekenis van de geboorte en het loopt vooruit op het universalisme (er-zijn-voor-de-hele-wereld) van 2:32.
2. De geboorte van Jezus vindt plaats in armoedige omstandigheden. De kribbe en de herders wijzen hierop. Tegelijkertijd loopt het vooruit op het afwijzen van Jezus door de leiders. Dat

Jezus' werk niet door de wereld geaccepteerd wordt, maar dat de nederigen meer aandacht eraan schenken blijft het hele evangelie door een belangrijk motief.

3. Een aardse heerser kan door God gebruikt worden om zijn plannen op zijn tijd tot uitwerking te doen komen. Die tijd wordt precies bepaald door God. Daarom ook de verwijzing naar het tijdstip. Helaas is deze verwijzing nog te vaag om een precieze datum vast te stellen.

## Verklaring

### Vers 1

Augustus – Een titel die hier als eigennaam geldt. De Romeinse senaat gaf deze naam (de heerlijke, de doorluchtige) aan de eerste Romeinse alleenheerser Octavianus in het jaar 27 voor Christus. Hij regeerde van 31 v. Chr. – 14 na Chr. Aan de Romeinse wereld gaf hij – zij het met strenge hand – rust en vrede (pax romana).

### Vers 2

Bevel – Een decreet om een lijst te kunnen aanleggen zodat de belastingen geregeld konden worden. Gehele rijk – letterlijk in de 'oikumène', dat is de 'bewoonde wereld'. De Romeinen beschouwden hun rijk gemakshalve maar als de hele wereld. Daarbuiten leefden slechts barbaren.

Quirinius – Publius Sulpicius Quirinius werd consul in 12 v. Chr. Volgens Lucas 1:5 en Matt. 1-2 werd Jezus geboren tijdens de regering van Herodes de Grote. Maar Quirinius was gouverneur van de provincie Syrië (waaronder ook Israël hoorde) na hem. Het feit is dat een telling soms erg lang kon duren. In de provincie Galatië duurde een telling 10 jaar. Misschien heeft Herodes het ingesteld en is het later afgemaakt zodat het de telling van Quirinius heet. De geboorte zal in het jaar 4 of 3 voor Christus hebben plaats gevonden.

### Vers 4

Betlehem – Letterlijk: 'huis van brood', een plaatsje in een vruchtbare streek (Efrata = vruchtbare) 8 km. Ten zuiden van Jeruzalem op 1000 meter boven de zeespiegel. In het O.T. is de stad van David meestal Jeruzalem. Hier wordt Bethlehem zo genoemd om de verbinding met Micha 5:2 en de messiaanse voorloper David te leggen.

### Vers 7

In doeken – stroken stof die als verband gewikkeld werden om de ledematen, ten einde die recht te houden.

Kribbe – zie vs. 12 (volgende les)

Doel: de geboorte van Jezus

Behandeling:

Inleiding:

Vertelling:

Jozef en Maria zijn samen op reis. De mensen in het land moeten geteld worden. Daarom reizen Jozef en Maria naar Bethlehem. Ze hebben geen auto of fiets, ze kunnen niet in de trein stappen, ze moeten lopen, heel lang lopen. Ze worden moe. Misschien hebben ze een ezeltje bij zich om op te rijden. Berg op, berg af.

Materiaal: bijpassende viltfiguren uit B.I.V.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt, de peuters luisteren

Hoofdgedeelte:

Vertelling:

Eindelijk komen Jozef en Maria in Betlehem aan. Wat zijn ze moe, maar de herberg is vol. Er zijn al veel mensen in de stad. Maria wil graag slapen. Ze vinden een plekje bij een kribbe op het stro. Daar krijgt Maria een kindje. Het is een jongen. Hij heet Jezus. Maria wikkelt Jezus in doeken en legt Hem in de kribbe. Er is geen bedje of wiegje voor Jezus. Jozef en Maria zijn blij met hun kleine jongen. Ze danken God.

Materiaal: raamwerk van doorzichtig gekleurd papier. 2x A4. Bevestig de figuren van Jozef en Maria met ezel (zie bijlagen 10.1 of 10.2 op het raam. Zet er een kaars achter. Idem met bijlage 11.1 Maria en Jozef.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster steekt onder het vertellen de kaars achter het bijbehorende raam aan.

Liedje: Zing 77, De Heer kwam als een kindje.

Toepassing:

Vertelling:

Als er thuis een baby geboren wordt, is iedereen erg blij. Dan zijn papa en mama erg blij, maar ook opa en oma en de broertjes en zusjes (als die er zijn). Het is altijd erg fijn als er een kindje geboren wordt. Later wordt het een grote meneer of mevrouw.

Materiaal: zie bijlage 11.2, geboortekaartjes, plaatjes van een baby ( bijlage 11.3, 11.4), waarvan de achterkant van schuurpapier is om op het viltbord te bevestigen.

Groepsvorm: de peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: de leidster vertelt, deelt de kaartjes uit, de peuters mogen ze opplakken.

Leertekst:

"Het kind ligt in een kribbe".  
Lucas 2:7 (zie bijlage k.11.1)

## VII SLUITING

Gebod: leidster dankt met peuters

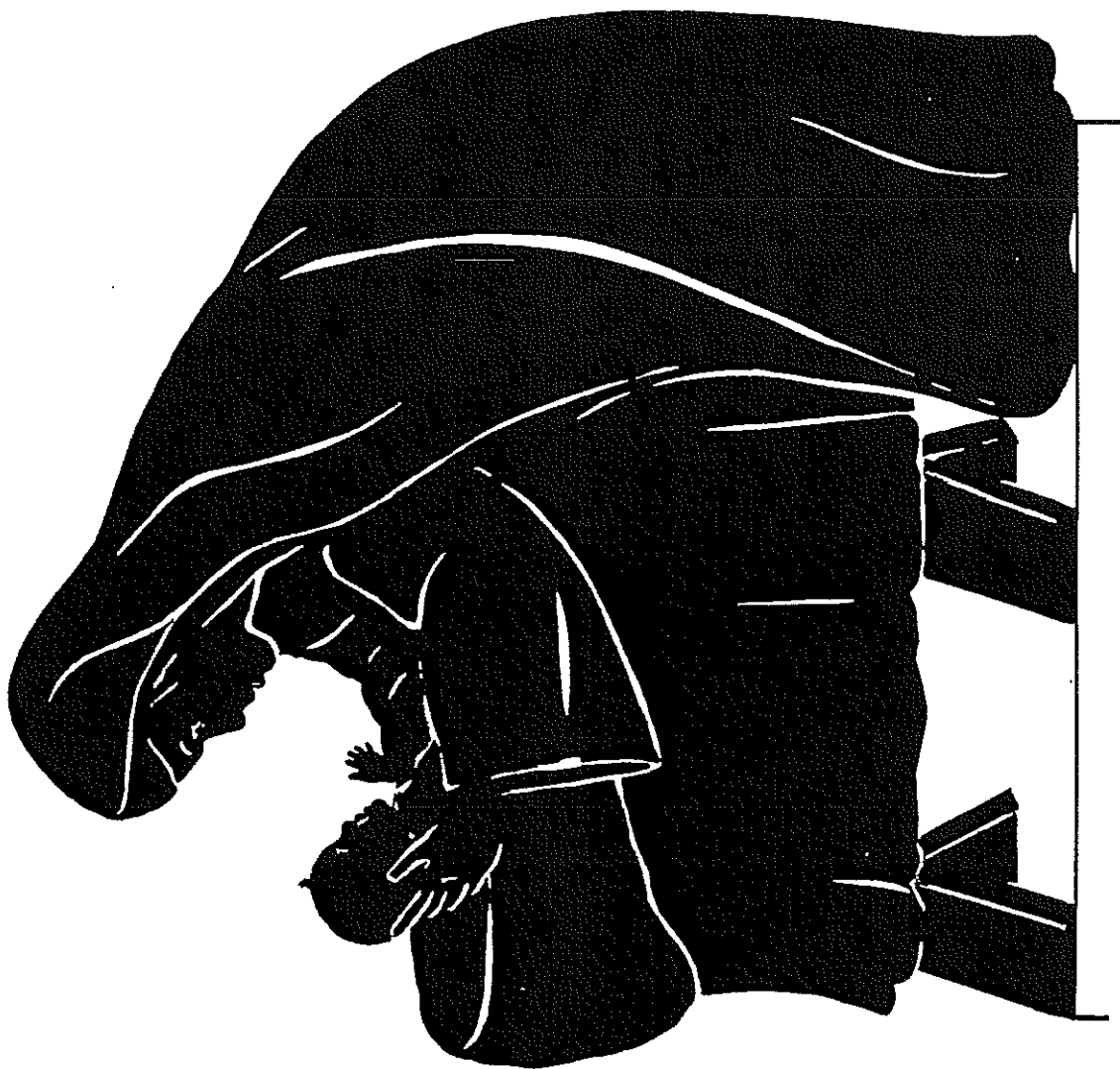
Liedje: SL.I 54 De sabbatschool gaat sluiten

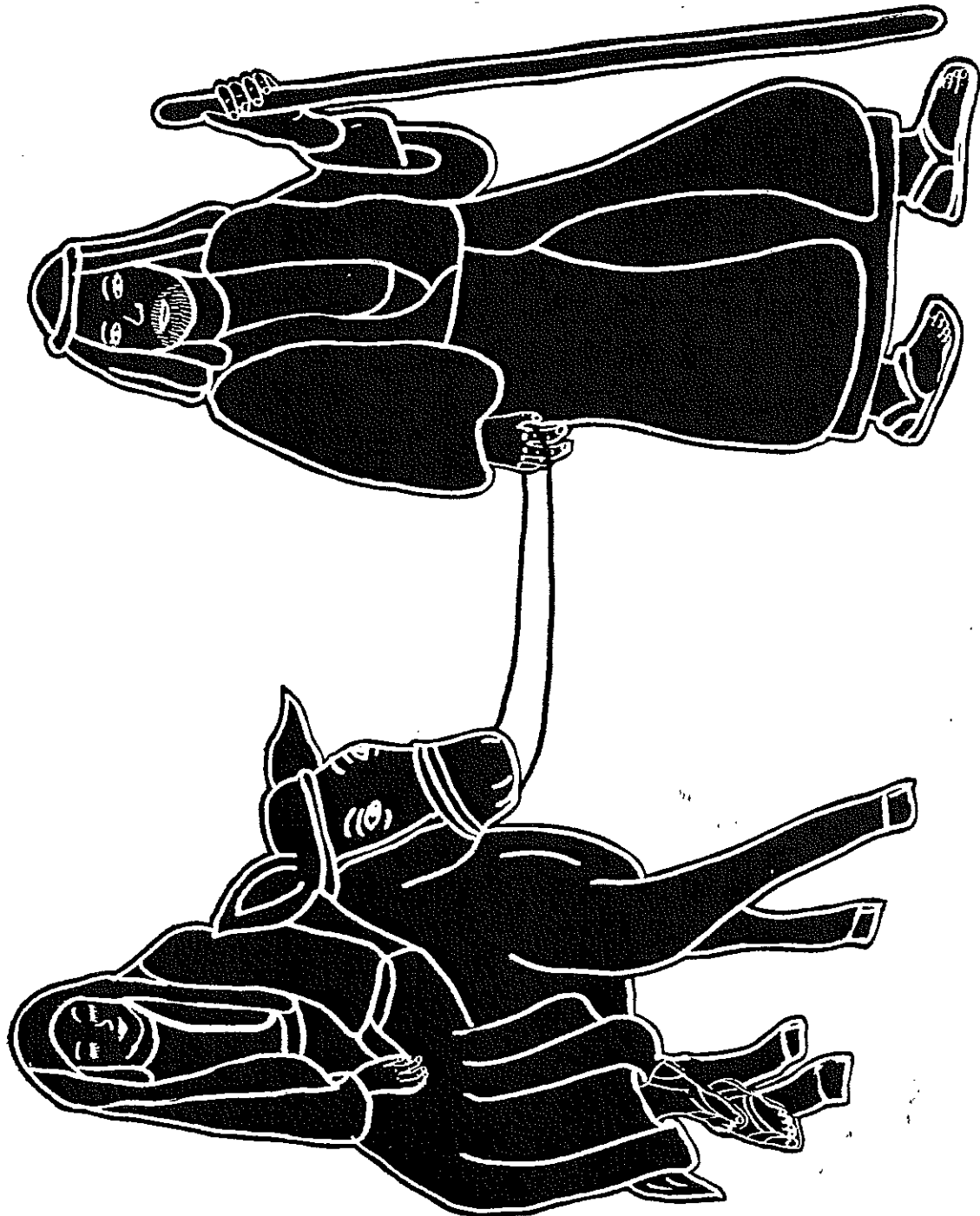
Groepsvorm: de peuters lopen in een kring rond

Werkvorm: leidster en peuters geven elkaar de hand en lopen rond. Bij "tot ziens" laten ze de handen los en zwaaien naar elkaar.

Afscheid:

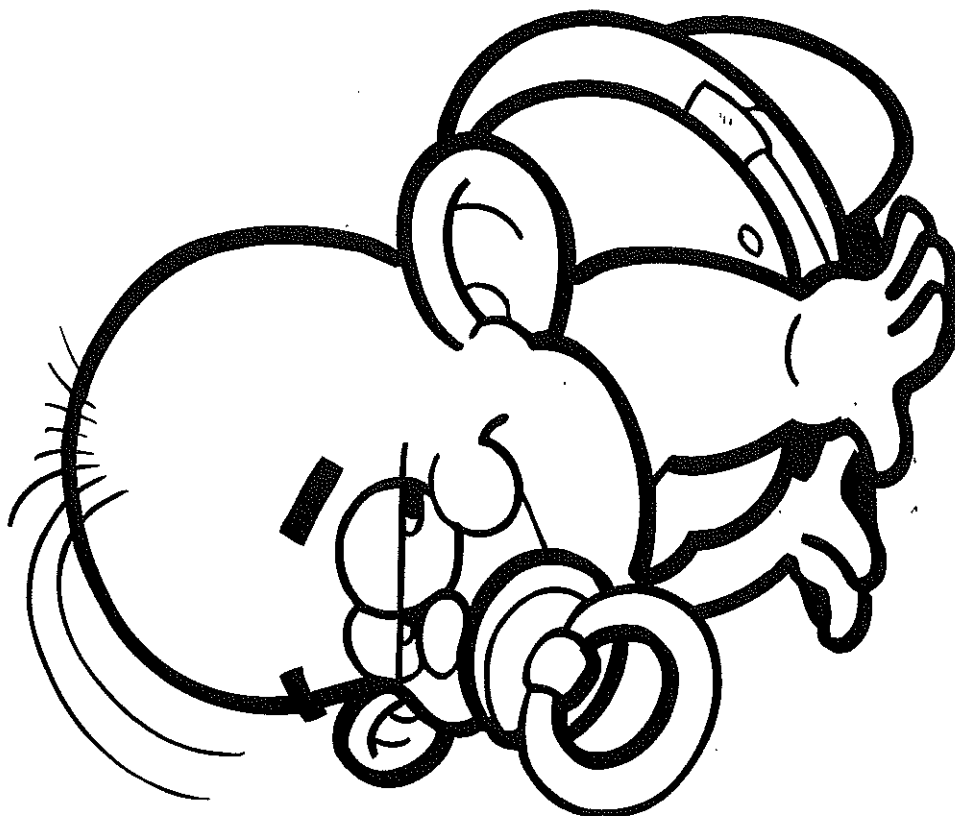
De leidster geeft de leertekst mee aan de peuters (zie bijlage k.11.2)











het kind ligt in een kribbe





## HERDERS BIJ HUN SCHAAPJES

### I VOOROPVANG

Laat de peuters even rustig op hun stoeltjes met een speelgoedbeest spelen. Ze zijn al in de sabbatschool. Zorg voor een rustige en prettige sfeer. Vergeet niet op te ruimen voor de opening begint. Iedere peuter kan zijn of haar presentiekaart bijplakken (zie bijlage: presentiekaart 1 en 2).

Materiaal: speelgoedbeesten, eventueel boekjes, poppetjes of auto's

Groepsvorm: alle peuters mogen zelf een plekje kiezen

Werkvorm: leidster laat peuters kiezen uit speelgoedbeesten e.d.

### II OPENING

#### Welkom:

Verwelkom elke peuter afzonderlijk. Zijn er bezoekers? Geef ze een plaatje ter herinnering.

#### Vertelling 1:

Hier binnen is het warm. Kijk daar staat de kerk. Hij heeft een witte muts. Er ligt sneeuw op de kerk. Jullie mogen het kindje erbij zetten, dat naar de kerk toe loopt. Neem het poppetje maar dat op je stoel zit. Kijk eens hoeveel kinderen er naar de kerk gaan. Zoveel zijn er hier ook.

Materiaal: de kerk van hout of van karton (zie bijlage 9.1) of een kerk van een schoenendoos met een melkkarton eraan geplakt en versierd. Poppetjes die dik zijn aangekleed.

Groepsvorm: de peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: de leidster vertelt en wijst de poppetjes aan die de peuters op hun stoeltje vinden. Ze helpt deze bij of in de kerk te zetten.

Liedje: SL.I 9 Blij ben ik in de sabbatschool, met belletjes  
SL.I 11 Wij gaan op weg

#### Vertelling 2:

Als wij straks naar huis gaan, trekken we onze warme jassen aan. Anders worden we ziek. Het is niet fijn om ziek te worden. Dan moet je in bed liggen en kun je niet buiten spelen. God zorgt ervoor dat papa en mama kleren kunnen kopen. Daar zijn wij blij om. Zo worden we dan niet ziek.

Materiaal: een poppetje in de kerk, een popje in bed, een vader, een moeder en een aangekleed kind, een thermometer.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster kleedt de vader, de moeder en het kind dik aan. De pop in bed krijgt een thermometer.

Liedje: SL.I 19 Kleintjes zoals wij  
SL.I 24 Heb je soms verdriet of pijn

#### Gebedsvoorbereiding:

Vertelling:

Kijk naar deze dieren. We gaan God vragen of hij goed voor ze wil zorgen als het erg koud is. Wij kunnen helpen door eten te strooien.

Materiaal: maak handschoenen voor de peuters van dubbel geknipte patronen in stof (zie bijlagen 9.2a,2b,2c) of maak vingerpopjes met dieren en een gebogen pijpenrager om de vinger. De dierenplaatjes kunnen geplastificeerd worden om langer goed te blijven.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt en deelt uit. Ze dankt met iedere peuter voor het dier en vraagt om bescherming tegen de kou.

### Gebedje:

SL.I 79 God houdt van mij dag aan dag

## III ZENDING

### Vertelling 1:

Wie gaat er allemaal naar de peuterspeelzaal? Het is gezellig om met zoveel kinderen samen te zijn. Een school is fijn. Het is leuk om naar school te gaan. Als je dokter wilt worden moet je heel lang naar school. Als je zuster wilt worden, ga je ook naar school. Een timmerman gaat naar een andere school. Voor al die scholen is geld nodig. Wij gaan geld geven voor scholen in verre landen.

Materiaal: een school van hout of karton met een dak, dat eraf genomen kan worden zodat er spulletjes ingezet kunnen worden. De deuren aan de voorkant kunnen open en dicht zodat de peuters naar binnen kunnen kijken. Men kan een schoendoos als kijkdoos gebruiken. Poppetjes en meubels voor in de school.

Groepsvorm: peuters liggen op hun buik of staan of zitten voor de tafel bij de school.

Werkvorm: de leidster vertelt en demonstreert de school, peuters kijken.

Liedje: SL.I 21 God ziet mij als ik werk

### Vertelling 2:

Daar komt de zendingsboot. Hij brengt stenen en stoelen en tafels voor de school. We gaan de meubels erin zetten. Hier zijn de kinderen die graag naar school gaan. Zij mogen ook naar binnen.

Materiaal: zendingsboot met meubeltjes, poppetjes.

Groepsvorm: peuters liggen, zitten of staan bij de school.

Werkvorm: peuters laden de boot uit en richten de school in, samen met de leidster. Samen zingen ze en doen de collecte in de boot.

Liedje: SL.I 29 Een boot gaat varen

Gebod: voor de zending

## IV VERJAARDAG

### Vertelling:

Dit is een verjaardagskaars. Aan die kaars kun je zien hoe oud onze jarige is. Hoe langer de kaars, hoe ouder. Jan is vier jaar. Nu zetten we vier stukken onder de kaars. Jan is heel groot.

Materiaal: een kaars van hout of karton. Maak onder de kaars vier gelijke stukken met de cijfers 1 t/m 4 in verschillende kleuren.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring. De jarige zit in het midden.

Werkvorm: leidster vertelt, peuters luisteren en zingen.

Liedjes: Lang zal hij/zij leven.

V THEMA: DE BIJBEL VERTELT VAN JEZUS

Doel: De Bijbel vertelt ons wat Jezus voor ons betekent.

Gesprekje:

Vertelling a:

In de Bijbel staan verhalen over Jezus, toen hij klein en groot was. Uit die verhalen kunnen wij leren wat we moeten doen. Jezus gaat b.v. op bezoek bij zieke mensen en dieren.

Materiaal: viltfiguren van Jezus bij een zieke, Bijbels van viltmateriaal.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: leidster vertelt, de peuters plakken de figuren op en kijken in de Bijbels met de leidster.

Vertelling b:

Wij kunnen ook bij een ziek vriendje op bezoek gaan. We kunnen bidden of de zieke weer beter mag worden.

Materiaal: een pop als ziek kind, thermometer, pleister, cadeautje, bloemen.

Groepsvorm: peuters lopen door de klas.

Werkvorm: de peuters mogen ziekenbezoek spelen.

Liedje: Zing 28 1<sup>e</sup> couplet Jezus houdt van alle kinderen.

Materiaal: muziekinstrumentjes

Vingerspel:

1. *Op de wereld zijn grote mensen*
2. *Maar ook veel kind'ren zoals wij*
3. *Als wij samen met hen spelen. Dan is de Heer heel erg blij.*

VI DE LES: HERDER HUN SCHAAPJES

Tekst: Lucas 2:8-20

Toelichting:

Belangrijke punten uit deze passage zijn:

1. Het motief van de heerlijkheid en glorie (9,14,20) hetgeen de kern van de structuur en de twee uiterste delen aangeven.
2. Het motief van de vervulling van het messianisme door de verwijzing naar Betlehem en David (11b,15).
3. Het motief van het teken (zie verklaring).

## Verklaring

### Vers 9

heerlijkheid – De lichtglans die de aanwezigheid van God aanduidde zoals in de tabernakel. Het correspondeert met vs. 20 waar 'lovende' letterlijk is: 'verheerlijkende'.

### Vers 10

teken, kribbe – Hier zit meer in dan een aanwijzing om het vinden door de herders te vergemakkelijken. Het is een verwijzing naar de nederige positie die God in Jezus kwam opzoeken. Bovendien verwijzen de doeken naar de wikkelingen waarin een dode gelegd werd. De kribbe verwijst naar de stenen doods-kist of sarcofaag die toen gebruikelijk was. De kribbe was een stenen voerbak die leek op zo'n sarcofaag waar de doden in werden gelegd. Het teken heeft dus grote diepgang. Jezus' komst wijst al vooruit naar zijn sterven.

### Vers 14

Ere zij God – Deze kernzin kent twee parallele delen:

Ere – in de hoge – voor God

Vrede – op aarde – in mensen des welbehagens.

Het woordje 'ere' is hetzelfde als 'heerlijkheid' in vers 9. Door de komst van Jezus wordt Gods heerlijkheid openbaar. Voor de mensen op aarde betekent het vrede. Dat is de volheid van de zegen die gepaard zou gaan met de komst van de messias (Jes. 9:5, Micha 5:4).

mensen des welbehagens – Degenen op wie Gods gunst rust. Het drukt uit de vrije wil van God om zijn gunst te geven aan wie Hij wil. Dus de suggestie dat vrede alleen gegeven wordt aan mensen die Gods goedkeuring kunnen wegdragen is onjuist (zie Rom. 5:8).

### Structuur 2:8-20)

A herders – heerlijkheid  
B vreze – blijdschap  
C heel het volk  
D Heiland, Christus  
E stad v. David, liggende in kribbe  
F hemelse legermacht  
X ere zij God  
F' engelen  
E' Betlehem – liggende in kribbe  
D' dit kind  
C' allen  
B' verbaasden  
A' herders – God verheerlijkende

Doel: De herders horen van de geboorte

Behandeling:

Inleiding:

Vertelling:

Het is heel stil die nacht. Iedereen slaapt. Niemand weet dat baby Jezus is geboren en in de kribbe ligt. In het veld zijn een paar mannen. Het zijn de herders. Ze zijn wakker, want ze moeten op hun schaapjes passen. Ze zitten dicht bij elkaar en hebben een vuurtje gemaakt, waar ze zich lekker aan warmen. De schapen liggen dicht bij hen te slapen en het is heel stil.

Materiaal: viltfiguren, herders, schapen, vuur.



## Hoofddeelte

### Vertelling:

Maar opeens schrikken de herders heel erg, want het lijkt net of de zon gaat schijnen. Zo licht wordt het. In dat licht staat een engel. De herders worden bang en gaan nog dichter bij elkaar zitten. De engel zegt: "Wees maar niet bang. Ik kom jullie iets heel fijns vertellen. Vannacht is de Here Jezus geboren, waar jullie zo lang op gewacht hebben. Hij ligt in een kribbe in Betlehem. Ga maar gauw kijken." Dan komen er nog veel meer engelen uit de hemel. Ze zingen samen een lied, zo'n mooi lied hebben de herders nog nooit gehoord.

"Ere zij God in de hoge  
En vrede op aarde  
In mensen een welbehagen."

Daarna gaan de engelen weer weg en het wordt weer donker en stil. De herders gaan nu niet meer dicht bij elkaar zitten. Ze springen op en zeiden: "Kom we gaan gauw naar het kindje in de kribbe zoeken." In een stal vinden ze Jozef en Maria met in de kribbe het kindje Jezus. Ze gaan naar Jezus en kijken naar hem. Ze zijn erg blij en ze gaan het goede nieuws aan iedereen vertellen. Ze bedanken God dat Jezus geboren is en voor alles wat ze hebben gehoord en gezien. Ze zingen van blijdschap

Materiaal: bijpassende vilffiguren en raamwerk (zie les 11 en bijlage 12.1)

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt, de peuters luisteren

Liedje: "Herders, herders, laat achter je schapen"  
"De herdertjes lagen bij nachte"

### Toepassing:

#### Vertelling:

Ook wij kunnen blij zijn en zingen net als de herders, Jezus is geboren en hij is zo lief voor de mensen geweest. Daarom kunnen wij ook gelukkig en blij zijn. We kunnen spelen dat we herders zijn. Ook wij kunnen God danken met onze ogen dicht. (zie bijlage 12.2)

Materiaal: herders jassen, stokken, schaapjes van stof of verklede kinderen.

Groepsvorm: peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: leidster vertelt en helpt bij het naspelen, de peuters spelen het verhaal.

#### Leertekst:

"Herders bij hun schaapjes"  
Lucas 2:38 (zie bijlage k.12.1)

## VII SLUITING

Gebed: leidster dankt met peuters

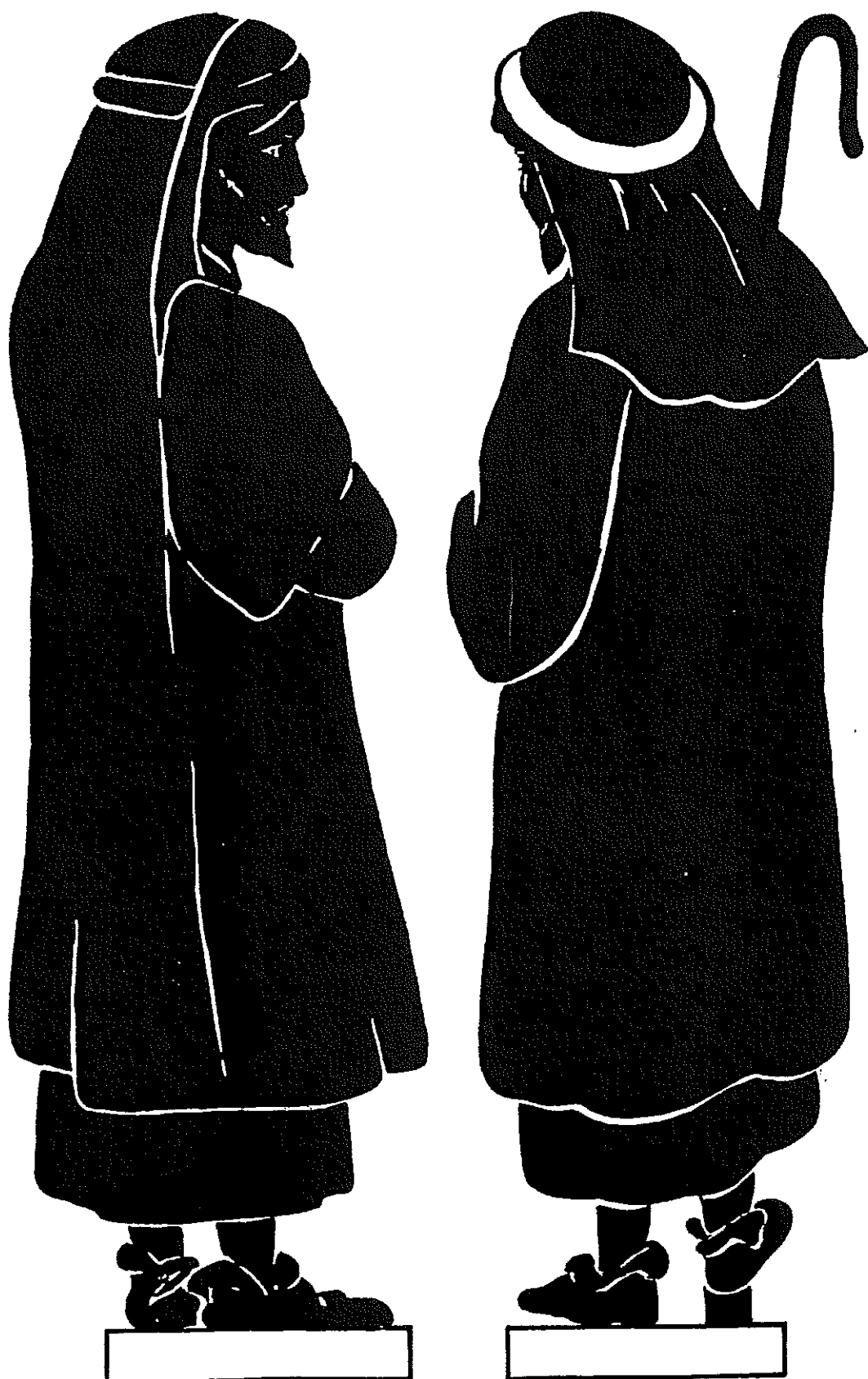
Liedje: SL.I 54 De sabbatschool gaat sluiten

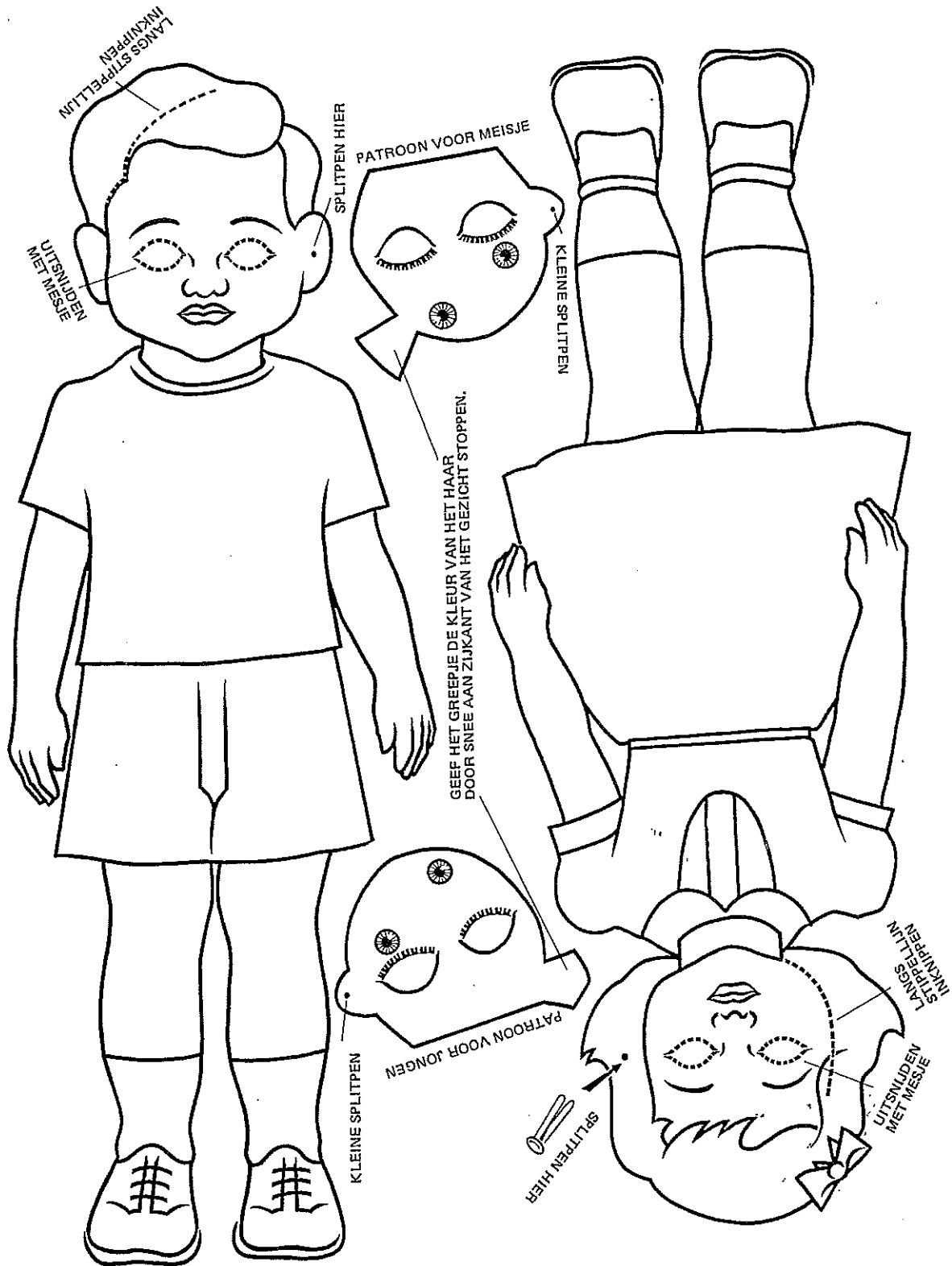
Groepsvorm: de peuters lopen in een kring rond

Werkvorm: leidster en peuters geven elkaar de hand en lopen rond. Bij "tot ziens" laten ze de handen los en zwaaien naar elkaar.

Afscheid: De leidster geeft de leertekst mee aan de peuters (zie bijlage k.12.2).

bijlage 12.1









## DE STER GAAT VOOR HEN UIT

### I VOOROPVANG

Laat de peuters even rustig op hun stoeltjes met een speelgoedbeest spelen. Ze zijn al in de sabbatschool. Zorg voor een rustige en prettige sfeer. Vergeet niet op te ruimen voor de opening begint. Iedere peuter kan zijn of haar presentiekaart bijplakken (zie bijlage: presentiekaart 1 en 2).

Materiaal: speelgoedbeesten, eventueel boekjes, poppetjes of auto's

Groepsvorm: alle peuters mogen zelf een plekje kiezen

Werkvorm: leidster laat peuters kiezen uit speelgoedbeesten e.d.

### II OPENING

#### Welkom:

Verwelkom elke peuter afzonderlijk. Zijn er bezoekers? Geef ze een plaatje ter herinnering.

#### Vertelling 1:

Hier binnen is het warm. Kijk daar staat de kerk. Hij heeft een witte muts. Er ligt sneeuw op de kerk. Jullie mogen het kindje erbij zetten, dat naar de kerk toe loopt. Neem het poppetje maar dat op je stoel zit. Kijk eens hoeveel kinderen er naar de kerk gaan. Zoveel zijn er hier ook.

Materiaal: de kerk van hout of van karton (zie bijlage 9.1) of een kerk van een schoenendoos met een melkkarton eraan geplakt en versierd. Poppetjes die dik zijn aangekleed.

Groepsvorm: de peuters lopen door het lokaal

Werkvorm: de leidster vertelt en wijst de poppetjes aan die de peuters op hun stoeltje vinden. Ze helpt deze bij of in de kerk te zetten.

Liedje: SL.I 9 Blij ben ik in de sabbatschool, met belletjes  
SL.I 11 Wij gaan op weg

#### Vertelling 2:

Als wij straks naar huis gaan, trekken we onze warme jassen aan. Anders worden we ziek. Het is niet fijn om ziek te worden. Dan moet je in bed liggen en kun je niet buiten spelen. God zorgt ervoor dat papa en mama kleren kunnen kopen. Daar zijn wij blij om. Zo worden we dan niet ziek.

Materiaal: een poppetje in de kerk, een popje in bed, een vader, een moeder en een aangekleed kind, een thermometer.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster kleedt de vader, de moeder en het kind dik aan. De pop in bed krijgt een thermometer.

Liedje: SL.I 19 Kleintjes zoals wij  
SL.I 24 Heb je soms verdriet of pijn

#### Gebedsvoorbereiding:

Vertelling:

Kijk naar deze dieren. We gaan God vragen of hij goed voor ze wil zorgen als het erg koud is. Wij kunnen helpen door eten te strooien.

Materiaal: maak handschoenen voor de peuters van dubbel geknipte patronen in stof (zie bijlagen 9.2a,2b,2c) of maak vingerpopjes met dieren en een gebogen pijpenrager om de vinger. De dierenplaatjes kunnen geplastificeerd worden om langer goed te blijven.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster vertelt en deelt uit. Ze dankt met iedere peuter voor het dier en vraagt om bescherming tegen de kou.

Gebedje:

SL.I 79 God houdt van mij dag aan dag

III ZENDING

Vertelling 1:

Wie gaat er allemaal naar de peuterspeelzaal? Het is gezellig om met zoveel kinderen samen te zijn. Een school is fijn. Het is leuk om naar school te gaan. Als je dokter wilt worden moet je heel lang naar school. Als je zuster wilt worden, ga je ook naar school. Een timmerman gaat naar een andere school. Voor al die scholen is geld nodig. Wij gaan geld geven voor scholen in verre landen.

Materiaal: een school van hout of karton met een dak, dat eraf genomen kan worden zodat er spulletjes ingezet kunnen worden. De deuren aan de voorkant kunnen open en dicht zodat de peuters naar binnen kunnen kijken. Men kan een schoendoos als kijkdoos gebruiken. Poppetjes en meubels voor in de school.

Groepsvorm: peuters liggen op hun buik of staan of zitten voor de tafel bij de school.

Werkvorm: de leidster vertelt en demonstreert de school, peuters kijken.

Liedje: SL.I 21 God ziet mij als ik werk

Vertelling 2:

Daar komt de zendingsboot. Hij brengt stenen en stoelen en tafels voor de school. We gaan de meubels erin zetten. Hier zijn de kinderen die graag naar school gaan. Zij mogen ook naar binnen.

Materiaal: zendingsboot met meubeltjes, poppetjes.

Groepsvorm: peuters liggen, zitten of staan bij de school.

Werkvorm: peuters laden de boot uit en richten de school in, samen met de leidster. Samen zingen ze en doen de collecte in de boot.

Liedje: SL.I 29 Een boot gaat varen

Gebod: voor de zending

IV VERJAARDAG

Vertelling:

Dit is een verjaardagskaars. Aan die kaars kun je zien hoe oud onze jarige is. Hoe langer de kaars, hoe ouder. Jan is vier jaar. Nu zetten we vier stukken onder de kaars. Jan is heel groot.

Materiaal: een kaars van hout of karton. Maak onder de kaars vier gelijke stukken met de cijfers 1 t/m 4 in verschillende kleuren.

Groepsvorm: de peuters zitten in een kring. De jarige zit in het midden.

Werkvorm: leidster vertelt, peuters luisteren en zingen.

Liedjes: Lang zal hij/zij leven.

V THEMA: DE BIJBEL VERTELT VAN JEZUS

Doel: De Bijbel vertelt ons wat Jezus voor ons betekent.

Gesprekje:

Vertelling a:

In de Bijbel staan verhalen over Jezus, toen hij klein en groot was. Uit die verhalen kunnen wij leren wat we moeten doen. Jezus gaat b.v. op bezoek bij zieke mensen en dieren.

Materiaal: viltfiguren van Jezus bij een zieke, Bijbels van viltmateriaal.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: leidster vertelt, de peuters plakken de figuren op en kijken in de Bijbels met de leidster.

Vertelling b:

Wij kunnen ook bij een ziek vriendje op bezoek gaan. We kunnen bidden of de zieke weer beter mag worden.

Materiaal: een pop als ziek kind, thermometer, pleister, cadeautje, bloemen.

Groepsvorm: peuters lopen door de klas.

Werkvorm: de peuters mogen ziekenbezoek spelen.

Liedje: Zing 28 1<sup>e</sup> couplet Jezus houdt van alle kinderen.

Materiaal: muziekinstrumentjes

Vingerspel:

1. *Op de wereld zijn grote mensen*
2. *Maar ook veel kind'ren zoals wij*
3. *Als wij samen met hen spelen. Dan is de Heer heel erg blij.*

VII DE LES: DE STER GAAT VOOR HEN UIT

Tekst Matteüs 2.

Toelichting:

Matteüs 2:1-12 en 13-23.

Vers 1-12

In deze passage komen de volgende punten als belangrijk naar voren:



1. De vervulling van wat geschreven staat wordt – zoals dat voortdurend door Matteüs gebeurt – onderstreept, Centraal staan drie maal het woord Betlehem (zie structuur). De aanhaling uit Micha 5:1,3 is vrijelijk door Matteüs aangepast. Zo ook de – eigenlijk foutieve – afleiding van Nazoreeër op grond van Nazaret. Over Nazaret wordt in het O.T. niet gesproken. Wij moeten dit niet met westerse precisie benaderen. De jood stelt er genoeg in en is er trots op om overal in de Bijbel stukjes te kunnen halen die een stelling illustreren. Het is niet zozeer bewijzen (verjaren) maar meer creatief 'teruglezen'.
2. Twee soorten leiderschap worden in contrast getoond:
 

Koning Herodes	- koning der joden
Geheel Jeruzalem	de Christus
Overpriesters	leidsman
Schriftgeleerden	Israël weiden het kind

De houding van de twee verschillende groepen blijkt uit het contrast tussen 'ontsteltenis' (vs.3) en 'vreugde' (vs.10). De leiders blijven passief en gaan niet zelf kijken. De aangekondigde figuur bezien zij enkel als concurrent. 'Geheel Jeruzalem' en 'al de overpriesters' moet niet letterlijk genomen worden. Er waren getrouwen die uitzagen op de goede manier naar de Messias (Simeon en Anna). Het gaat om een kliek heersers die hun positie niet kwijt wilden en geen veranderingen wensten. Treffend is dat Jezus naast koning ook kind is.

3. Er is een contrast tussen rechtstreeks contact met God en het proberen te weten te komen via via, zonder er wezenlijk bij betrokken te raken.

<u>Via via</u>	<u>rechtstreeks</u>
Profeet via schriftgeleerden	profeet
Doet nauwkeurig onderzoek	ster
Door wijzen misleid	droom
	engel

#### Structuur 2:1-12:

- A Herodes
- B wijzen uit het oosten
- C ster gezien
- D hulde bewijzen
- E ontstelde
- F geheel Jeruzalem
- G overpriesters enz. vergaderen + trachten te vernemen
- H waar geboren zou worden, te Betlehem
- X gij Betlehem enz.
- H' laat hen naar Betlehem gaan
- G' doet nauwkeurig onderzoek
- F' plaats waar het kind is
- E' grote vreugde
- D' bewezen hulde
- C' droom
- B' naar hun land
- A' Herodes

#### Vers 13-23

In deze passage komen de volgende punten als belangrijk naar voren:

1. De twee parallel gestelde stukken lopen beiden uit op een 'vervulde' profetie. Duidelijk is Gods leiding aanwezig achter de schermen van het wereldgebeuren.
2. Het contrast tussen Egypte en Israël. Egypte is symbool voor verdrukking en heidendom. Jezus ondergaat de weg die gehele Israël heeft ondergaan en die elke gelovige ondergaat: De last ondervinden van het zijn in een zondige wereld en de uittocht naar het beloofde land. Deze identificatie wordt ook gebruikt in 1 Kor. 10:1,2. Ofschoon volgens de structuur in

zinsnede H' Jozef 'vreesde naar Israël te gaan', moet volgens zinsnede H de profetie waar worden dat Jezus uit Egypte komt en dus door kwade machten niet kan worden weerhouden van het vervullen van zijn taal.

3. Zie punt 3 in 2:1-12.
4. Jozef – Maria wordt vreemd genoeg niet genoemd terwijl Lucas het juist andersom doet – blijkt een gehoorzame gelovige te zijn (sta op, en hij stond op). Merk op, het urgente 'vlucht' en 'week uit naar Egypte' (D en F) in contrast met het rustige 'reis' en 'kwam in Israël' (D' en F').

### Structuur 2:13-23

A toen zij weggetrokken waren  
B engel verschijnt Jozef in een droom en zegt  
C sta op neem kind en moeder  
D vlucht naar Egypte  
E om het kind om te brengen  
F stond op en week uit naar Egypte  
G tot de dood van Herodes  
H vervuld zou worden – uit Egypte heb  
Ik mijn zoon geroepen  
I door wijzen misleid  
J Betlehem en het hele gebied  
K vervuld het woord – profeet Jeremia  
L Rama

A' toen Herodes gestorven was  
B' engel verschijnt in droom aan Jozef en zegt  
C' sta op neem kind en moeder  
D' reis naar Israël  
E' die het kind naar het leven stonden  
F' stond op – kwam in Israël  
G' Archelaüs i.p.v. Herodes  
H' vreesde daarheen te gaan  
I' v. Godswege in droom gewaarschuwd  
J' gebied v. Galilea – stad Nazaret  
K' vervulling – profeten  
L' Nazoreeër

Doel: De wijzen reizen naar Jezus

Behandeling:

Inleiding:

Vertelling:

Baby Jezus groeit goed. Hij krijgt bolle wangen. De ster staat nog steeds boven de plaats waar hij geboren is. Wijze mannen zien de ster in de lucht. Ze gaan op reis naar de ster. Ze weten dat er een koningskind geboren is. Ze pakken hun kamelen, trekken hun mooie jassen aan en nemen cadeautjes mee.

Materiaal: raamwerk zie les 11 en wijzen (zie bijlagen 13.1,2,3,4)

Groepsvorm: peuters zitten in de kring

Werkvorm: de leidster steekt de kaars aan een plakt de figuren op het bord.

## Hoofddeelte:

### Vertelling

Wat duurt die reis lang. De kamelen sjokken voort. Soms gaan ze even slapen. Iedere morgen als de zon opkomt wordt het zo licht, dan zien ze de ster niet goed meer. In het donker is de ster heel mooi. De wijze mannen gaan naar het paleis in de stad. Ze zijn vlak bij de ster. Ze vragen naar het koningskind. Het is zeker in een duur paleis geboren. Nee, de koning heeft geen zoon gekregen. De koning is heel verbaasd. Waar kan die koningszoon dan geboren zijn? De wijze mannen trekken verder. Ze komen bij een huis aan. De ster blijft boven het dak staan. Daar vinden ze het kindje Jezus. De wijze mannen hebben cadeautjes meegebracht. Hij krijgt hele mooie cadeautjes. De wijzen danken God.

Materiaal: kaars of zaklantaarn, cadeautjes, viltmateriaal: wijze mannen, kamelen, paleis, stal, Jozef, Maria en kind.

Groepsvorm: peuters zitten in een kring

Werkvorm: de leidster laat zien dat een kaars helderder in het donker is. Ze plakt de figuren op en toont de cadeautjes. De kinderen mogen uitpakken.

Liedje: Zing 40, De Messias is geboren.

### Toepassing:

De kinderen kunnen de wijzen naspelen met mooie jassen aan. Eén kind kan ster spelen door vooruit te lopen met een ster op een stok.

Materiaal: jassen, ster op een stok, cadeautjes, verrekijker.

Groepsvorm: peuters lopen door het lokaal.

Werkvorm: leidster vertelt, peuters spelen.

### Leertekst:

"De ster gaat voor hen uit"  
Matteüs 2:9 (zie bijlage k.13.1)

## VII SLUITING

Gebed: leidster dankt met peuters

Liedje: SL.I 54 De sabbatschool gaat sluiten

Groepsvorm: de peuters lopen in een kring rond

Werkvorm: leidster en peuters geven elkaar de hand en lopen rond. Bij "tot ziens" laten ze de handen los en zwaaien naar elkaar.

### Afscheid:

De leidster geeft de leertekst mee aan de peuters (zie bijlage k.13.2).

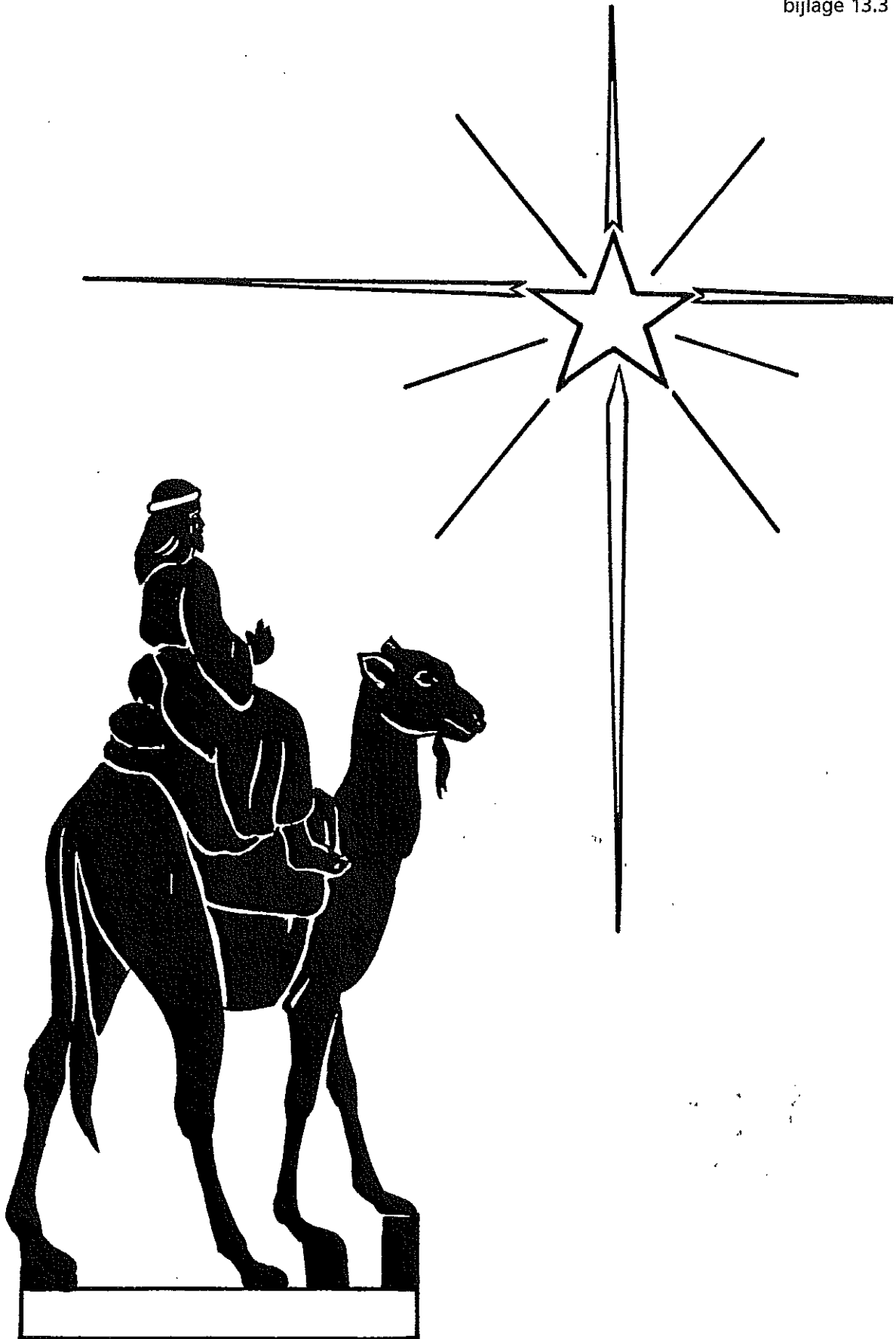
bijlage 13.1



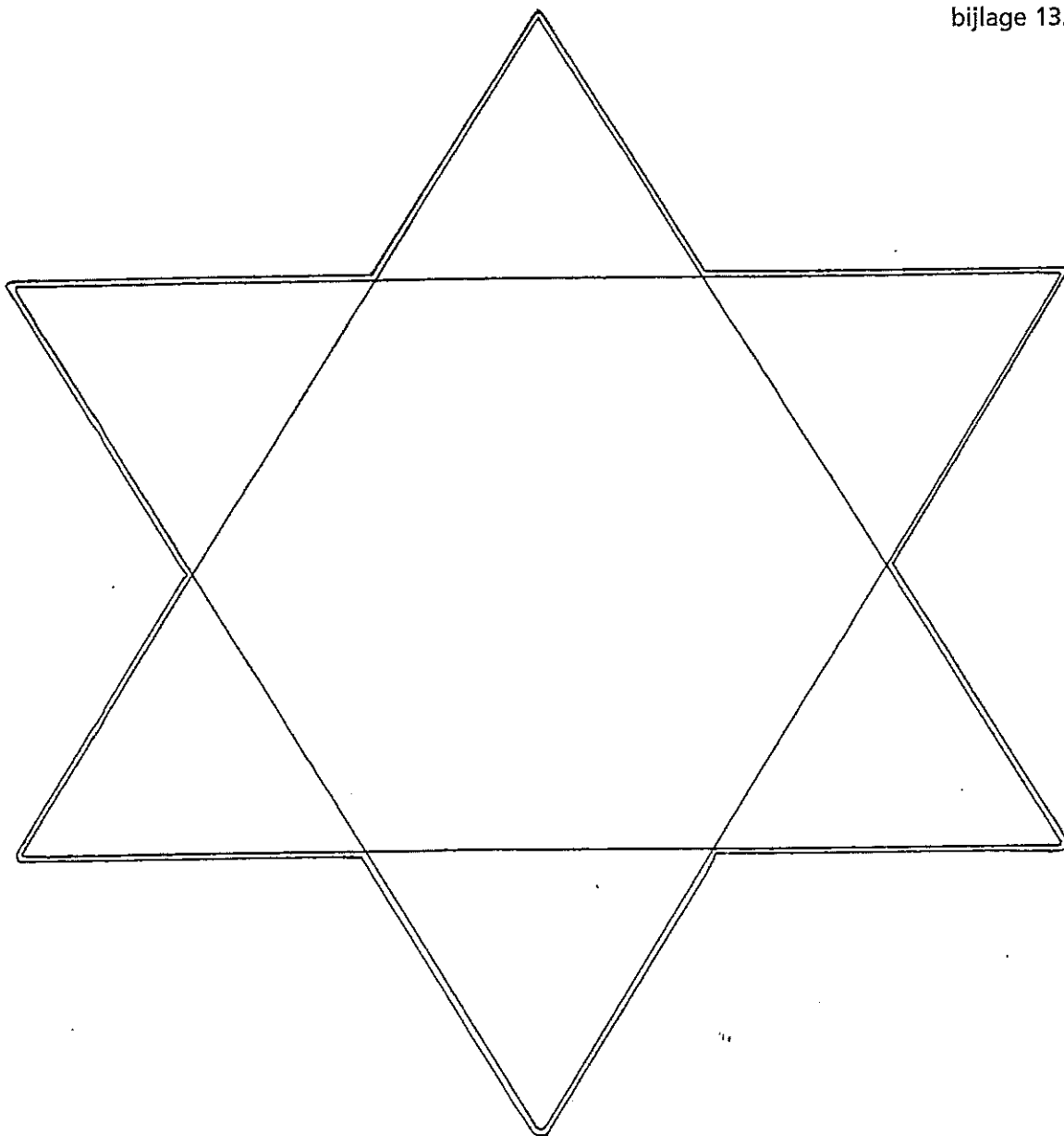
bijlage 13.2



bijlage 13.3



bijlage 13.4



Deze ster op een ander vel leggen,  
beide uitknippen, en tussen de twee  
sterren kan dan een stokje of rietje  
gedaan worden. Tot slot vastplak-  
ken of nieten.



de ster gaat voor hen uit



